

Wat omvat nabestaandenzorg na de uitvaart?

Antwerpen – Oktober 2013 - Na de “zichtbare” uitvaartplechtigheid, moeten nabestaanden terug de draad van het normale leven oppikken. Onze Westerse samenleving bepaalt hoe langer hoe meer regels die nauwgezet aangeven wie, wanneer, waar, hoe en hoelang en voor wie mensen mogen rouwen. Arbeidsvoorwaarden stipuleren vijf dagen verlof bij het overlijden van een partner, drie dagen bij het sterven van zijn kind, vader of moeder, broer of zus. Alleen familierelaties worden erkend, niet de band die men had met de overledene. Tijdens het rouwproces moet een nabestaande vaak alleen door het doolhof van administratieve, financiële en juridische kwesties. Nabestaandenzorg situeert zich hier: het gericht helpen van nabestaanden met de praktische, financiële, juridische en administratieve zaken na de uitvaart. Dit op een waardige manier met tijd, aandacht en gericht advies tegemoetkomen aan de noden van de nabestaande zodat deze bewust kan rouwen.

Olivienne Gauvin, Consulent Nabestaandenzorg bij uitvaartspecialist DELA, geeft aan wat nabestaandenzorg omvat en wat het belang van het rouwproces is.

Wat is nabestaandenzorg?

O. Gauvin: 100 jaar geleden kreeg de nabestaande veel meer hulp van burens en familie voor, tijdens en na een uitvaart. Zo liep de buurman van deur tot deur om het overlijden te melden, verzamelde hij geld in en hielp bijvoorbeeld de kist te dragen. Vandaag neemt de begrafenisondernemer een deel van deze taken over en voor de andere zaken wordt verondersteld dat de rouwende dit zelf doet. Na de ‘zichtbare’ uitvaart, moeten nabestaanden dan vaak alleen door het doolhof van administratieve, financiële en juridische kwesties maar zitten nog volop in het rouwproces. Er moet zoveel uitgezocht worden en er moeten zaken geregeld worden waar de nabestaanden niet eens bij hebben stilgestaan. Soms weten familieleden niet waar beginnen.

Hier kan een Consulent Nabestaandenzorg de families helpen: zij nemen de administratieve en praktische zaken uit handen van de familie. De bedoeling van nabestaandenzorg is dat families tijd en ruimte krijgen om zich bezig te houden met het belangrijkste op dat ogenblik en dat is rouwen over de dood van een dierbare. Het rouwproces is nodig om de draad van het leven terug te kunnen oppikken. Concreet neemt een Consulent binnen 24 uur na het melden van het overlijden contact op met de nabestaanden voor een afspraak na de uitvaart. Een lijst met verschillende thema’s wordt overlopen en de Consulent kan zo gericht advies geven en/of zaken regelen. Als de nabestaande liever bepaalde zaken zelf doet, krijgt deze modelbrieven met uitleg hoe dit het best aangepakt wordt.

Waarom is nabestaandenzorg belangrijk?

O. Gauvin: ‘Na de uitvaart begint het pas’ is een veel gehoorde uitspraak die jammer genoeg veelal waar is. Na de uitvaart moeten nabestaanden de praktische, financiële en administratieve zaken beginnen te regelen. We ondervinden dagelijks dat het voor families een enorme hulp en geruststelling is wanneer deze beslommeringen in overleg met hen opgevolgd worden. Nabestaanden zijn vaak niet op de hoogte van wat, waar en hoe een overlijden geformaliseerd dient te worden. Soms is men te geëmotioneerd of weet men niet wat wel of niet dringend is. Een Consulent Nabestaandenzorg geeft tijd en ruimte aan de families op deze manier om bezig te kunnen zijn met wat dan belangrijk is, namelijk met het verwerken van het verlies van een dierbare.

We zijn ook een luisterende oor en getraind om op een waardige manier met het rouwproces om te gaan. Wanneer het rouwproces niet naar behoren verloopt of gecompliceerd wordt, kan de consulent dan ook gericht doorverwijzen naar een rouwtherapeut of rouwverwerkingsgroepen.

Waarmee moet een nabestaande zich bezig houden na een overlijden van een dierbare?

O. Gauvin: De nabestaande moet niet alleen de uitvaart organiseren, er moeten ook heel veel praktische, financiële, juridische en andere acties ondernomen worden om het overlijden te 'formaliseren'. Een Consulent Nabestaandenzorg helpt hierbij en brengt bijvoorbeeld de volgende instanties formeel op de hoogte van het overlijden:

- Als de overledene nog actief werkzaam was: werkgever, vakbond, fonds voor arbeids-ongevallen, fonds voor beroepsziekten, boekhouder, sociale zekerheidsmaatschappij, kinderbijslagfonds, verhuurders/huurders, pensioendienst (zoals Rijksdienst voor pensioenen en overheidspensioenen), ziekenfonds, Dienst Inschrijving Voertuigen...
- Financiële instellingen en verzekeringsmaatschappijen: levensverzekering, schuldsaldoverzekering, autoverzekering, hospitalisatieverzekering, brandverzekering, familiale polis ...
- Instanties mbt het huisdier (kat of hond) moeten op de hoogte gebracht worden van het overlijden van de eigenaar van het huisdier om de chip/registratie aan te passen.

Ook informeren, adviseren en geven ze bijstand aan de nabestaande met betrekking tot:

- Info over de belastingaangifte van de overledene, afsluiten of overzetten van de nutsvoorzieningen (water, gas, elektriciteit, tv, internet ...), opzeg abonnementen, verenigingen...
- Deblokken van de rekeningen, verkrijgen van de erfrechtverklaring, akte van bekendheid, attest van erfopvolging...
- Aangifte van de nalatenschap, successierechten en informatie over terugbetalingen en verminderingen waarop de nabestaande recht heeft.

De Consulent geeft ook aan wat de rechten en plichten zijn van de nabestaanden. Zo heeft men het recht om bijvoorbeeld een nalatenschap te verwerpen. Men heeft de plicht om een aangifte van nalatenschap in te vullen. Wanneer nabestaanden minderjarig zijn, kan de Consulent hier ook adviseren hoe een voogdijprocedure opgestart dient te worden.

Wat omvat het rouwproces?

O. Gauvin: Rouwen¹ is het verlies dat men ervaart door het overlijden van iemand waarmee een betekenisvolle relatie bestond. Het is een nieuwe realiteit zoeken en onthechten van de verbondenheid, van het gevoel van veiligheid dat men bij de geliefde had. Een normaal rouwproces omvat reacties en belevingen op het vlak van gevoelens, fysieke gewaarwordingen, denken en gedrag zoals b.v. verwarring en desoriëntatie, angst, agressie, schuldgevoel, schaamtegevoel, depressie, wanhoop, pijnscheuten, dwangmatig overpeinzen naar de zin... Het is belangrijk dat dit als 'normaal' aanzien wordt alsook dat men de rouwende een hart onder de riem steekt en dit gedrag niet als ziekelijk bestempeld. Bij de nabestaandenzorg kent men deze grote verscheidenheid aan reacties en is men getraind op het onderscheid tussen een rouwproces dat normaal verloopt of een rouwproces wat gecompliceerder verloopt. Gelukkig verloopt bij zo'n 80 tot 90% van de rouwendenden het rouwproces op een gewone, ongecompliceerde manier.

Wat is niet normaal bij een rouwproces?

O. Gauvin: Wanneer het rouwproces niet meer normaal verloopt spreekt men van gecompliceerde rouw. Verschillende factoren beïnvloeden het goede verloop van een rouwproces, zoals o.a. de persoonlijkheid, de relatie met de overledene, de manier van afscheid nemen. Een gecompliceerde of verstoorde vorm van rouw kenmerkt zich o.a. door: langdurig en diep verdriet, blijvend ongelooft, protest tegen de realiteit en

¹ Maes, J. (2007). Leven met gemis. Handboek over rouwen, rouwbegeleiding en rouwtherapie (2e dr.). Wijgmaal: Zorg-Saam.

het verlies geen plaats kunnen geven. Geen belangstelling meer hebben in het leven dat verdergaat, sociale isolatie en zichzelf leeg voelen en intens blijven verlangen naar de overledene... Als we deze kenmerken treffen, verwijzen we de persoon altijd door naar een rouwpsycholoog of rouwverwerkingsgroep.

Is rouwverwerking, het rouwproces “as such” nodig?

O. Gauvin: Rouw is in onze maatschappij een ‘niet-zichtbaar’ verwerkingsproces geworden waar geen tijd, betekenis of plaats meer voor is. Het wordt afgewezen en is niet meer aanvaard om dit langer dan een paar weken te uiten. Rouwen² is echter meer: het is het verlies dat men ervaart door het overlijden van iemand waarmee een betekenisvolle relatie bestond. Het is een nieuwe realiteit zoeken en onthechten van de verbondenheid, het gevoel van veiligheid dat men bij de geliefde had. Hier staat spijtig genoeg geen periode op en iedereen moet erdoor om verder te kunnen met het leven.

Iedereen heeft het recht om de problemen of het verdriet op eigen wijze te hanteren. Belangrijk te weten is dat hoe men ook rouwt, het nodig is en dit bewust moet gericht zijn op het terug verdergaan met het leven. Indien men te zeer blijft hangen in het verleden, emoties, of te actief “gewoon” doet, kan dit bijdragen tot een gecompliceerde rouwpatroon.

Voor meer informatie omtrent nabestaandenzorg, ga naar www.dela.be

- einde -

Het persbericht vindt u op <http://peculiar.prezly.be>

Heeft u vragen? Wenst u met een Consulent Nabestaandenzorg te spreken of met een rouwspecialist? Contacteer:

Woordvoerder DELA België

Marysia Kluppels
mkluppels@dela.be
0485 88 81 04

Peculiar PR

Goedele Soetemans
goedele@peculiar.be
0494 16 53 78

Over DELA België

DELA staat voor “Draagt Elkanders LAsTen” en maakt deel uit van een coöperatie. Meer dan 75 jaar ervaring en deskundigheid maakt van DELA de **uitvaartspecialist in België**, waar zorgen voor elkaar centraal staat. DELA wil voor iedereen een betaalbare en waardige begrafenis of crematie, en nabestaanden bijstaan met raad en daad, en dit via een **persoonlijke aanpak**. DELA is sinds 1989 aanwezig in België en telt ruim 850 medewerkers in ons land, en helpt vóór, tijdens en na een uitvaart. Vóór het overlijden kan men bij DELA middels een uitvaartverzekering de financiële gevolgen van een overlijden opvangen. Voor het verzorgen van uitvaarten heeft DELA 67 hoog gekwalificeerde begrafenisondernemers verspreid over meer dan 145 uitvaartcentra. DELA verzorgt de uitvaart van meer dan één op tien overleden Belgen (ca. 12.000 uitvaarten per jaar) en verzorgt als eigenaar van 5 crematoria 39% van de Belgische crematies. DELA beschikt tevens over 25 consulenten nabestaandenzorg die na een uitvaart zich bekommeren om de praktische en administratieve gevolgen van een overlijden. Via het DELA fonds wil de coöperatie projecten ondersteunen die de zorg voor elkaar, rouwverwerking en de maatschappelijke betrokkenheid stimuleren. Voor meer informatie ga naar dela.be.

² Maes, J. (2007). Leven met gemis. Handboek over rouwen, rouwbegeleiding en rouwtherapie (2e dr.). Wijgmaal: Zorg-Saam.